

ter bør indføres i Danmark. Justitsministeriet har ikke fundet, at begrænsningen burde indføres generelt for alle produkter. Justitsministeriet har her ved bl.a. lagt vægt på, at ansvarsbegrænsningen er lagt på så højt et niveau, at de fleste producenter i realiteten vil få et ubegrænset ansvar, ligesom en ansvarsbegrænsning af denne størrelse næppe kan antages at få væsentlig forsikringsmæssig betydning. Hertil kommer, at en eventuel indførelse af ansvarsbegrænsning i Danmark ikke vil betyde, at producenten kan indrette sig i tillid hertil i alle relationer. Således vil en producent fortsat hæfte uden begrænsning, hvis produktskaden skyldes forsæt eller uagtsomhed, eller hvis produkterne eksporteres.

Foreningen af danske Medicinfabrikker – MEFA – og medicinimportørenforeningen – MEDIF – har i en henvendelse til justitsministeriet givet udtryk for, at en begrænsning af det samlede ansvar må antages at være af væsentlig betydning for muligheden for at opnå forsikringsmæssig dækning af produktansvaret for medlemmernes produkter. Foreningerne har samtidig oplyst, at de sammen med de øvrige brancheorganisationer, der har med produktion og salg af lægemidler at gøre, for tiden søger at udarbejde en frivillig erstatningsordning med forsikringsdækning for organisationernes medlemmer. En maksimering af ansvaret vil efter foreningernes opfattelse være af afgørende betydning for gennemførelse af en sådan ordning.

Indenrigsministeriet har overfor justitsministeriet oplyst, at en under indenrigsministeriet nedsat arbejdsgruppe om patientforsikring netop har afgivet rapport. I rapporten anbefales det bl.a., at en patientforsikring og en lægemiddelforsikring harmoniseres, og at der på denne baggrund bør være ansvar for udviklings- og systemskader i forbindelse med lægemidler, ligesom skadelidtes bevisbyrde bør lempes. Der er endnu ikke taget stilling til rapportens forslag.

Efter justitsministeriets opfattelse vil erstatningsmaksimering kunne fastsættes for bestemt afgrænsede produktgrupper. Justitsministeriet finder, at en nærmere vurdering af, om maksimeringen bør indføres for skader forårsaget af lægemidler, først kan foretages, når der foreligger mere præcise oplysninger om den frivillige ordnings indhold.

3.8. Lempelse af erstatningsansvaret

Direktivet behandler ikke spørgsmålet om muligheden for at lempe skadevolders ansvar. Som anført ovenfor punkt 3.7., er der ved direktivet ikke gennemført en harmonisering af de enkelte

landes regler om erstatningsudmåling. Den almindelige lempelsesregel i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, vil derfor kunne finde anvendelse på produktskader. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen omfatter lempelsesreglen alle former for erstatningsansvar, og uanset om ansvarsgrundlaget er culpa eller et andet ansvarsgrundlag. Bestemmelsen er kun tænkt anvendt til undtagelsesvist som en »sikkerhedsventil« i tilfælde, hvor betaling af fuld erstatning vil pålægge skadevolder en byrde, der ud fra sociale og humanitære hensyn virker uacceptabel. De øvrige momenter, der efter bestemmelsen skal tillægges vægt, er skadens størrelse, ansvarets beskaffenhed, skadelidtes interesse og foreliggende forsikringer.

3.9. Betydningen af egen skyld

Efter lovforslagets § 9 kan erstatningen nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte eller afdøde har medvirket til skaden ved forsæt eller uagtsomhed. Bestemmelsen er medtaget til opfyldelse af direktivets artikel 8, stk. 2. Også efter gældende ret kan skadevolderens erstatningsansvar nedsættes eller eventuelt helt bortfalde ud fra betragtningen om skadelidtes medvirken til skaden. Det er ikke ved forslaget tilsigtet at tillægge egen skyld en ændret betydning i forhold til gældende praksis. Herefter tillægges ubetydelig egen skyld ikke betydning, og må skadelidtes skyld ansættes til mindre end 1/3, vil domstolene normalt se bort fra medskylden og give skadelidte fuld erstatning.

Efter erstatningsansvarsloven § 24, stk. 2, kan der, under samme betingelse som ovenfor nævnt vedrørende lempelse af skadevolders erstatningsansvar, i undtagelsestilfælde ses helt eller delvist bort fra skadelidtes medvirken til skaden. Betingelsen herfor er, at det enten ville være urimeligt tyngende for skadelidte, om hans erstatning blev nedsat på grund af medvirken, eller at det i øvrigt i særlige tilfælde skønnes rimeligt at give skadelidte en højere erstatning trods hans medvirken, ud fra forhold der er nævnt i § 24, stk. 1. Bestemmelsen kan også anvendes, hvor afdødes medvirken medfører, at erstatning til de efterladte nedsættes eller bortfalder.

Efter gældende ret vil erstatningen kunne bortfalde, hvis skadelidte kan siges at have accepteret risikoen for skade f.eks. ved at have benyttet et produkt, som han vidste var defekt. Der er ikke ved lovforslaget tilsigtet nogen ændring heri. Udtrykket medvirken i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 2, omfatter også accept af risiko, og der vil derfor også i særlige tilfælde kunne ses helt eller delvist bort herfra ved erstatningsudmålingen.